

Իստաթըն պէհըր
 սաթըրը 1 ինի ուէֆա
 3. 2 ինի տըֆա 2
 3 ինի ուէ պայր տէ
 Բաթու ինի 1 ուէ իսն
 սրահը գոնովա
 Իսն իսն սաթըրը 2 ուէ
 Երբեք պայր
 ինի Բաթու տառ ինի
 Էնպի ըազաթառ
 Զաթըր 7 ուէ 1 ինի
 Բաթու Կաթուռն 8
 Բաթու տառ իսն ինի
 սաթ իսն ինի տըր

No. 3830

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕԴՈՇՏՈՍ 27

一、同治元年四月二十三日，在
 省城大南門外，有民人等，因
 事起釁，互相毆打，經官
 訊明，各散。

տեմէյիպ պուրատա պէքլմէքտէյիգ
Պուրատա տախի օ դատար խըրսըզ-
լըք վէ հայտուտուզ չողալտը քի, կի-
նէյէրի ապա քիմէ քէնտի խանէսին
տէրաճաճ եախմաճարագ, հէր քէս
սապահա գատար մալի վէ ճանը գոր-
գուսուտան պէքլմէքտէ տիր : ճէ-
զիրէ հիւքիմէթի իսէ, ապա պիր
շէյէ պագմաթըքնտան, կիւն պէ
կիւն ֆէնալըք չողալմագտա տըր : Պու-
սէպէպէրտէն նաչի շիմտիլիք ճէզի-
րէտէն պիր եէրէ կիտէմէնէկիմիդի-
տէն, պիր Մէրտիւնէ վէ պիր ճէզիրէնէ
կէօնտէրին տէյի պիւտիրէրէք, զա-
թընըզա սըզընիք վիրիեօրսամ տա,
պու պապտէ օլան թաճիգլիկիմիդի
աֆլ իտէրէք, շիմտիլիք զագէթամը-
զը եիւնէ ճէզիրէնէ կէօնտէրմէնիգի
րէճա իտէրիմ :

Պիրտէ չէնտ կիւն մուգատտէմ,
Գիւրտէր պիր թագըմ խրիթիեան
քէօյլէրին թալան իտիպ եագլըչար
տըր, սանիյէն պիր թագըմ ֆուգարա
խըրիթիեան քէօյլիւլէրի տէ, թալան
գօրգուսուտան նաչի, ֆաթիլեալարը-
նըն պազը ալթըն վէկիւմիւնէ ալթիւրի
վէ նէֆաթի ճէզիրէնէ պուլանան պիր
թագըմ ֆուգարալար քէզալիք ալթու-
վէ կիւմիւն թագըմարըն, կէօթիւ-
րիւպ, Սիւրեանի միլէթիւնտէն Շէմ-
մաս էֆէրէմ էֆէնտիւնի խանէսի մագ-
պուլ տուր տիեթէք, օրաեա գօր-
լար, չէնտ կիւն մուգատտէմ 5—10
քիյի կիւն կէրէք էմէնէ օրտու-
վէ կէրէք մէրգ և Շէմմաս էֆէրէմ
էֆէնտիւնի քէնտի շիմտիլիւնտէն պու-
լունտէն, թախմիւն 70—80.000 զու-
րուչուգ մըչ տարը էչեա սիրգաթ իթ-
տիքէրինտէն, վէ հիւքիմէթի մա-
հէլլիեէ իսէ, պու իչի ապա արամա-
տըղընտան, 50—60 խանէ խրիթիւն
նագլի խանէ իթմէք իթմէտիլէր իսէ
տէ, ինչալան պուլուր մուլուրուչ տի-
եթէք, հիւքիմէթ պուլարը պը-
րագմաթը : Պու խուսուտա տայիր,
Տէրիսաաթտէ պուլունան Սիւրեա-
նի կաթողիկոսունա տախի թէլէկրօֆ-
լա մախլամթ վիրիլտի : Խմտի, պու
զուլումաթլարըն հագգընտա, էֆէթէն
իրալ գըլընան թիւրքէն էվրագըն
սուրէթիւն, զագէթալի միւթէպէրի-
նիգին պիր քէօյլիսին տէրէ իթմէնի
չի րէճա իտէրիգ էֆէնտիմ :

Էֆէնտի պիր վագըթ, ահ Ալլահ
պիր քէրէք, չու մի սալէհա օլտար տա,
չու ֆէնալըքլարոն գուրթուլա ի-
տիք տէր իտէք, իշթէ միւսալաճատա
օլտու իտէտէ, եիւնէ գուրթուլաթըգ,
եիւնէ մահլիլի հիւքիմէթիլէր հիւ պիր
շէյէ պագմաճագտա տըր սր. պիլմէյիլ
նէվագըթ րահալըք եիւլիւ կէօրէ-
նէյիլ :

ԻՃԹԷ ԻՃԱՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ԹԻՒՐԲԵԷ
ԼԱՅԻՆԱՆ ՍՈՒՐԷԹԻ

Էֆիւնք գալիլիտի, պիւթիւն պիւ-
թիւն իհրագ, վէ կիւն էչեալարը
ե գլիւն :

Գլիւլըք թիւգուս վէ Բերպիրազ
գալիլիլիլի :

Քուր չամա գալիլիսին տէ հէրքէ-
սին էմիլ ու էչեալար եազմա իտի-
միլ տիր :

Թարը գալիլիսին տէ և նէֆէր քէ-
սան էօլտիրիւլիւն տիր :

Արիս գալիլիսին տէ, մալիթար Մէ-
լիքի գաթիլ էլլէմիլիլէր տիր :

Պուլարտան պաշգա տախի վար
տըր :

Մէզըլիւր լիյիհատա պիր չոգ քէօյ
վէ առաժ իսիմէլի պուլունապ, վէ
պուլարը օգուճագ իսէ կիւն օլտու-
ղունտան, ոյնէն նագլիստէն սարֆը
նագար իլէ, եալընըգ մալիլի պէեան
իտէրիգ. եանի շէօյլէ իլէ Բիւրտիլէր օլ

Թարաֆլարտա, իթիլէր իւլէր եիւլ
նէֆէր օլտապ, վէ բիւր սիւհալ օլտուգ-
լարը թագտիրտէ, առէթա, թարա-
լարա շէֆիրկէ շէօքէր կիպի, սիւրիւ-
սիւրիւ զէվալը էհիլ զիրա իւլէրինէ
հիւքիմէթի իթմէքտէ, վէ նասըլ քի պիր
գալ միսալ կէօթէրիլմիլ տիր, մալլէ-
րինի եազմա, վէ պագէն տէ ճանլարը-
նա գատա իթմէքտէ իմիլիլէր :

Անլաշըլտըլընա կէօրէ, պու միլքին
խարապընը մուհիպ օլմագլըչա եէմին
իթմիլ օլան չու Բիւրտիլէր, եագընտա
իւլահաթա պաշլանըլը տա, պէլքի
պէլալարըն պուլուրալ էնտիլէտիլլէ,
եագըլըմըլ վէ գաթըլըմըլ եանըմըլ
տա քեար գալըր տէյէրէք, նէ գա-
տար միւմէն իսէ, Խրիսթիեանլարը
պիթիլմէքիկէ չալըլմագ տա, վէ պու
արատա, հալիլլէ իւլալարա տախի
սարգընթըլըլար իթմէքտէ տիրէր :

Չօգ տէֆա սէօյլէմիլիլ տիր, պու
տէֆա տախի սէօյլէրիլ. պու ալէմտէ,
ազլ ու ֆիւքիլիլլէր մա ֆէվգընտա
օլման չօգ շէյէրէ ազլ իրտիրէպիլ-
միլ իսէքտէ, չու Բիւրտիլլէր վէ սա-
լիլլէրին, պէօյլէ ճէզաթըլ գալարագ,
իսթէտիլլէրին եագապիլմէլլէրինէ,
պիր ալիւլլէ ազլ իրտիրէմէմիլիլ տիր.
զիրա, Բիւրտիլլէր, տէվլէթի Ալիլլէ
կիպի պիր մուգըլմաթէվլէթի, գուլ
վէթ ու գուտրէթիլէ գարըն մուգապէ-
մէթ իտէպիլլէնէք գատար, գուլվէթ ու
գուտրէթ վար տըր տէյի տիւլիւնէք,
խէթա վէ հէմտէ պէօյլիւ պիր խէթա
իլլէմիլ օլտուլը, չիւնքի, տէվլէթի
պիր ուլու արալանա պէնգէթտիլիլիլ
հալտէ, օ եագանի Բիւրտիլլէր իսէ,
գուլվէթ ճիհէթիլլէ, պիր քէտի եալ-
րուսունա պէնգէթմէքիկէ պիլլէ ալլա
ճօյլիլ կէօրէմէյիլ, վէ օրալարտա վա-
լի, միւթէսարըլլէ, վէ հաքիմ, վէ
զագլիթ, վէ մէմուրիլի սայիրէ եօգ
տուր տիսէք, պունլարընտա հիլ պիրի
էքիք օլմաթըլտան պաշգա, եիւլ-
լէրէն պին զուրուչ մաալարալմագտա
տըլլար : Բիւրտիլլէր, տէվլէթի եա
միլլէթի, էհիլ ըրզ վէ էհիլ զիրա իլ-
պասընտան զիեատէ, ֆալլա օլա-
րագ պիր մէնֆաթը վար տըր տիսէք,
էօյլէ պիր շէյ օլմաթըլտան պաշգա,
պունլար խալք իլիստէ պիր գուլտ վէ
պիր կիւլլէ օլարագ, խարապընը մու-
հիպ օլմագտա տըլլար, վէ առէթա
տէվլէթի ագամէթիլլէ տախի թօգու-
նարագ, զէվալը էհալիլի սօյտուլա-
րը, վէ եագլըպ երգըլլարը շէօյլէ
տուրտու, պիր տէ նիգսմէնտա, հէր
սէնէ, էթմէքիստէն պէրուքիստէն,
վիրիլլէր ալմագտա տըլլար : վի պու-
լարը տա հէր վալի վէ հէր մէմուր
կէօրէքտէ վէ պիլմէքտէ տիր : վէ
պու պարպարարըն հագգընտան կէլիպ
վէ ճէզալարըն վիրմէքիլ, էվրօրա
բօլիթիլաթընա թօգուլուր տիսէք,
զէրէնէն էօյլէ պիր շէյ օլմաթըլտան
պաշգա, օնլար տախի պու պապտէ
սիթմէլլէր վէ թէլէքթիլլէր իթմէքտէ
տիրէր : տիրմէք տիր քի, եա շիմտիլլէ
գատար սուլի իտուրէ սէպէպիլտէն
պունլար եիլ գալըլլար, վէ եախօտ
կիտէն վալիլլէր վէ մէմուրլար, մէր-
քու նան Բիւրտիլլէր վէ սայիր միլք ու
միլլէթ խալիլլէրի իլէ օրթագ օլմագ-
տա տըլլար : լաքին, արթըլ պունու-
տա վալթը կէլիլլէ օլտուղունտան,
հիւքիմէթի Սէնիլլէ ճանիպի ալիսին.
տէն, էլպէթիլլէ եագընտա իճապը իճ-
րասընա հիմէթ պուլուրմագլըք իգ-
թիլա իտէնէք տիր :

Սերաստիա բացուելիք համալսարանին
միջ աւանդուելիք ուսմանց՝ գիտու-
թեանց՝ և արհեստից վերայ խորհր-
դակցելու՝ և նախնական պէտքերն
հոգալու բոլոր հայրենակալ գաւառնե-
րն պտտելով ազգասիրաց առատա-
ձեռնութեան դիմելու համար, մի ար-
ժանաւոր անձ դուրս պիտի հաներ ըն-
կերութիւնս. սոյն անձն ասկէ մի ամիս
յառաջ ճամբորդ ըրած եմք՝ որ եւ դո-
կիա Ամասիա անցնելէ յետոյ աժմ Սամ-
սուն կգտնուի. և անտի կիրառուն Չար-
չամպա և այլ ծովեզերեայ տեղեր պը-
տտելով հոսկապա Պօլս պիտի ելլէ.
սակայն զայս կուգամք ծանուցանել որ
ընկերութեան վերոյգրեալ գործերն
կարգադրող անձն ընկերութեան վար-
ժարանին տեսուչ՝ գործադիր ժողովոյ
ամենահաւատարիմ և եռանդուն ան-
դամներէն մին՝ Նշան էֆէնտիլ թէրզեա-
նըն որ փոքր Ասիոյ գաւառներն պը-
տտելով՝ եւրոպա անցած է և ընդար-
ձակ տեղեկութիւններ ունի հայուն
ներկայ կացութեան վերայ. իւր ազ-
գասիրութեամբ և մեծամեծ գործե-
րովս բազմաթիւ Հայ հասարակութեան
սիրելի եղած է. որոյ ապացոյց կը հա-
մարուի այսպիսի մի ժամանակի մէջ,
ուր քաղաքին մօտերն իսկ մարդ կե-
ղծքն ինչպէս որ թիթերայսեր ժողո-
վըրդեան յայտնի է, այսպիսի մի ծա-
նըր գործ յանձն առնելն կրնայ սեպ-
ուիլ : Եթէ չափազանցութիւն չը հա-
մարուի կրնամք ըսել որ, այս Նշան
էֆէնտիլ այնպիսի մի սիրտ կը կրէ իւր
կեանքին տակ որ անեւ լուծ և խո-
չընդատ առաքելուր կոխել անցնի ուխ-
տած է ընկերութեան նպատակն յա-
ռաջացման համար. զի ինչպէս Աստ-
ուած նշնչպէս Ազգ- և Հայրենիք նպա-
տակ և գործ պաշտել գիտէ, վերջա-
պէս չեմք ուզեր ասանաւոր ընդ երկար
դրուատել զինքը. իւր գործերն իրեն
համար ներբողներն են և պիտի ըլլան
ընդ միշտ :

Սակայն պէտք է իշխուցնել հոս որ
Նշան էֆէնտիլ ընկերութեան կնիքով
վաւերացեալ տոմսակիւն կը ծախէ որ-
պէս զի ազգասիրաց ձեռնտուութեամբ
կարելի եղածին չափ համալսարանի շի-
նութիւնը վաւերացուի :

Մեծայայտ եմք որ մեր սիրելի Հայ ազ-
գայինք ինչպէս որ իւրեանց օրհնեալ
քաղաքին մեծամեծ և հայտնապ իկե-
ղծքներն չինած են, քաղաքն իկեղծքի-
ներ, համալսարաններ և վարժարան-
ներ ալ չինելու համար իւրեանց աջակ-
ցութիւն չպիտի խնայեն : Որպէսզի
Հայ տաղանդն աւելի փայլի՝ իւր ձիր-
քով, և փութանակ մեր սիրելի ազգն
թիւսառնելու կամ լաւ ևս ըսելով տը-
գէտներու ջիլ մի կազմելու, ունենայ
և բազմացնէ Հայ երեւելի գրագէտ-
ներ, Հայ փիլիսոփաներ՝ Հայ արհես-
տագէտներ, և այլն որոնց հով կարող
ըլլայ իւր ծանր լուծը թօթափել :

Ուստի սոյն երկտող գրութիւն Պօլ-
սեցի և գաւառացի ազգայնոց յուշա-
դրութեան կը յանձնեմք և մեծայայտ
եմք որ մենք ինչ գգացումով կը զրեմք
նոյն զգացմամբ ևս պիտի վաւերան-
քովս երկ գործնականագէտ մեր ըն-
կերութեան նպատակն :

Որով միամբ անձնուր մեր սիրելի
ազգին :

11 յուլիս 1878 ի Սերաստիա

Ի դիմաց գործադիր ժողովոյ
Համալսարանական ընկերութեան
Ատենապետ Ատենադպիր
Ար. Ուլեան Վարապետ ֆթթեան

ԱԶԳԱՅԻՆ

... իմրագիր,
ինչպէս որ Ձեր պատուական թեր-
թերուն միոյն միջոցաւ ծանուցուեցաւ

Սերաստիա բացուելիք համալսարանին
միջ աւանդուելիք ուսմանց՝ գիտու-
թեանց՝ և արհեստից վերայ խորհր-
դակցելու՝ և նախնական պէտքերն
հոգալու բոլոր հայրենակալ գաւառնե-
րն պտտելով ազգասիրաց առատա-
ձեռնութեան դիմելու համար, մի ար-
ժանաւոր անձ դուրս պիտի հաներ ըն-
կերութիւնս. սոյն անձն ասկէ մի ամիս
յառաջ ճամբորդ ըրած եմք՝ որ եւ դո-
կիա Ամասիա անցնելէ յետոյ աժմ Սամ-
սուն կգտնուի. և անտի կիրառուն Չար-
չամպա և այլ ծովեզերեայ տեղեր պը-
տտելով հոսկապա Պօլս պիտի ելլէ.
սակայն զայս կուգամք ծանուցանել որ
ընկերութեան վերոյգրեալ գործերն
կարգադրող անձն ընկերութեան վար-
ժարանին տեսուչ՝ գործադիր ժողովոյ
ամենահաւատարիմ և եռանդուն ան-
դամներէն մին՝ Նշան էֆէնտիլ թէրզեա-
նըն որ փոքր Ասիոյ գաւառներն պը-
տտելով՝ եւրոպա անցած է և ընդար-
ձակ տեղեկութիւններ ունի հայուն
ներկայ կացութեան վերայ. իւր ազ-
գասիրութեամբ և մեծամեծ գործե-
րովս բազմաթիւ Հայ հասարակութեան
սիրելի եղած է. որոյ ապացոյց կը հա-
մարուի այսպիսի մի ժամանակի մէջ,
ուր քաղաքին մօտերն իսկ մարդ կե-
ղծքն ինչպէս որ թիթերայսեր ժողո-
վըրդեան յայտնի է, այսպիսի մի ծա-
նըր գործ յանձն առնելն կրնայ սեպ-
ուիլ : Եթէ չափազանցութիւն չը հա-
մարուի կրնամք ըսել որ, այս Նշան
էֆէնտիլ այնպիսի մի սիրտ կը կրէ իւր
կեանքին տակ որ անեւ լուծ և խո-
չընդատ առաքելուր կոխել անցնի ուխ-
տած է ընկերութեան նպատակն յա-
ռաջացման համար. զի ինչպէս Աստ-
ուած նշնչպէս Ազգ- և Հայրենիք նպա-
տակ և գործ պաշտել գիտէ, վերջա-
պէս չեմք ուզեր ասանաւոր ընդ երկար
դրուատել զինքը. իւր գործերն իրեն
համար ներբողներն են և պիտի ըլլան
ընդ միշտ :

Սակայն պէտք է իշխուցնել հոս որ
Նշան էֆէնտիլ ընկերութեան կնիքով
վաւերացեալ տոմսակիւն կը ծախէ որ-
պէս զի ազգասիրաց ձեռնտուութեամբ
կարելի եղածին չափ համալսարանի շի-
նութիւնը վաւերացուի :

Մեծայայտ եմք որ մեր սիրելի Հայ ազ-
գայինք ինչպէս որ իւրեանց օրհնեալ
քաղաքին մեծամեծ և հայտնապ իկե-
ղծքներն չինած են, քաղաքն իկեղծքի-
ներ, համալսարաններ և վարժարան-
ներ ալ չինելու համար իւրեանց աջակ-
ցութիւն չպիտի խնայեն : Որպէսզի
Հայ տաղանդն աւելի փայլի՝ իւր ձիր-
քով, և փութանակ մեր սիրելի ազգն
թիւսառնելու կամ լաւ ևս ըսելով տը-
գէտներու ջիլ մի կազմելու, ունենայ
և բազմացնէ Հայ երեւելի գրագէտ-
ներ, Հայ փիլիսոփաներ՝ Հայ արհես-
տագէտներ, և այլն որոնց հով կարող
ըլլայ իւր ծանր լուծը թօթափել :

Ուստի սոյն երկտող գրութիւն Պօլ-
սեցի և գաւառացի ազգայնոց յուշա-
դրութեան կը յանձնեմք և մեծայայտ
եմք որ մենք ինչ գգացումով կը զրեմք
նոյն զգացմամբ ևս պիտի վաւերան-
քովս երկ գործնականագէտ մեր ըն-
կերութեան նպատակն :

Որով միամբ անձնուր մեր սիրելի
ազգին :

11 յուլիս 1878 ի Սերաստիա

Ի դիմաց գործադիր ժողովոյ
Համալսարանական ընկերութեան
Ատենապետ Ատենադպիր
Ար. Ուլեան Վարապետ ֆթթեան

ՍԱՐԱՅԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ
Էս. Աւ. 12 օգոստ. ազ. 15 1
Էս. Աւ. 15 օգոստ. ազ. 14 32

Էն երեսէք	14 32
Էն ալաղը	14 27
Սաաթ 7	14 27
— օ —	
ԳԱՅԵՆԻՆ ԲԻԱՉԱՍԸ	
Էն երեսէք	300
Էն ալաղը	300
Սաաթ 7 1/2	300
Երեսէք գայմէ պաղըն հիսապը իլէ	60

Պու կիւն րումարըն Աստուածածին
եօրթուտու օլմագ միւնասէպէթ իլլէ,
պօրսա գաթար տըր :

ԻԼԱՆԱԹ

ՏԵՐԻՍԱՍԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐԷԹԻ
ԻԼԱՆ

Թրամվայ գումարանաթընա լիւզու-
մի պուլունան 12 պին գանթար սամա-
նըն թէքմիլին վէ եախօտ պիր գըս-
մընը վիրմէնէ թալիպ օլան թիւճա-
րըն, սապահլարը ալաֆրանկա սաաթ
10 տան, էօյլէ վագթէ գատար Ալապ-
Գաբու ճատտէսինտէ գումարաններն
27 նիւմէրօլու մէրքէզինէ կիթմէլէրի
րէճա օլունուր :

Միւնագատա իլին իտիլէնէք թէք-
լիֆէր, ալաֆրանկա սեպտեմբերին
պիրինէ գատար գապուլ օլունաճագ
տըր : Միւտիրի ումումի
ՏԵՐԻՍԱՍԷԹ Ու. Վիթի-ՈւՊՈ
22 օգոստոս 1878

Բուսիա օրտուտու թարաֆընտան
ֆիրուլթի աքտէմէն զագէթալար վա-
սըթաթը իլէ իլան օլունումը օլան պար-
կիրլէրին, իչպու աղօթօսուն օն պէ-
չինէ կիւնիւնտէն պէտ իլէ, թէքիւ-
տաղը վէ էրէկի իտիլլէլէրինտէ միւ-
զայիտէլէրինէ միւզպիլիթէթ օլունա-
ճագը իլան օլունուր :

FARINE H. NEETLE

Marque de Fabrique.

Իչպու Ֆարին Նէթլէ թապիր օ-
լունան ուն, ու ֆագ չօճուղար իլին
թէքմիլ պիր թաալ տըր :
Իսթանպուլու քիւրթիւ պալընտա
վագը միւսիւ լիանիլին էճգախանէ-
սինտէ պուլունագտա տըր :

ԲՕՊԷԹ ԳՕԼԷՃ

Պողաղ-Իլինտէ Բուճիլի-Հիսարընտա
վագը օլան իչպու մէշուր մէքթէպին
պու սէնէլիք միւտտէթի սեպտեմբեր
1878 տա պաշլանճագ տըր :

Մէքթէպի մէզպուրտէ ուլում ու
ֆիւնուլուն հէր պիր շիւպէսի, վէ էյ-
սինէյի էճնէպիլլէ թալիմ իտէն էհ-
լիէթիլ մուալիլիլէր մէվուտ օլունպ,
չակիրտանըն թալիմ ու թէրպիլէսի ի-
չին հէր նէվի սուհուլէթ վար տըր :

Մէքթէպտէ վիրիլլէն տէրսլէր, վէ
մէքթէպէ շակիրտ վէրմէք իլին շէրա-
յէթի լաղըմէ հագգընտա մուֆասալ
մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր, Գալա-
թաա, Բէրլէմպէ-Բաղարընտա մէք-
թէպին սարաֆլարը Մր. Հանսըն վէ
գումարանաթընա, եախօտ մէքթէսին
նէզարէթինէ միւրանաթ չիթմէլի
տիրէր :

ՍԱԶԻԳ ՂԱՅԷԹԱ
ՊԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթաա Բէնէլէմպիլ-Բաղարընտա
Շ. 41 Իսի խանընտա